

Referat af møde i Brugerråd NV på Odsherred distrikt d. 28. maj 2009 kl. 15.00

Deltagere:

Rasmus Kruse, Odsherred kommune
Ulla Højer, Kalundborg kommune
Jon Feilberg, Danmarks Naturfredningsforening
Peder Toft, Danmarks Idrætsforbund
Arne Jørgensen, Odsherred skovdistrikt
Palle Graubæk, Odsherred skovdistrikt, ref.

Fraværende:

Jørgen Larsen, Familielandbruget
Benny Slot, Sammenslutningen af sommerhusejere i Odsherred
Caroline Seehusen, Friluftsrådet

Traditionen tro indledtes årets sommermøde med en besigtigelse i marken. I år var mødet henlagt til fyrområdet på Røsnæs. Arne Jørgensen orienterede om hvilke planer der er med bygningerne, bl.a. om en udstilling om koldkrigstiden. jvf. referat fra mødet d. 3/12-08.

Der pågår p.t. drøftelser mellem Kalundborg kommune og enheden om hvordan det kan indrettes. Kalundborg kommune har bevilget 1,3 mil. kr. til projektet og Arbejdsmarkedets Feriefond har bevilget 3,5 mil. I den nævnte bevillinger er også taget højde for en 3 årig ansættelse af en projektmedarbejder, som skal stå for udvikling og udarbejdelse af udstilling og information om området.

Der er endvidere også planer om, at der i f.m. projektet kan tilbydes arbejde til en "skovhjelperordning". Dette er et tilbud til folk, som ikke umiddelbart kan klare et almindeligt arbejde, og derfor ofte er på en beskyttet arbejdsplads. Der er, med stor succes, flere andre steder i landet etableret lignende samarbejde mellem kommune og en lokal enhed. Både Skovhjelperne og enhederne har stor gavn og glæde af dette samarbejde.

I f.m. Røsnæs fyr vil der være flere opgaver, som vil være velegnede og til stor hjælp for enheden ved pasning af aftalte opgaver.

Vedr. selve fyret, arbejdes der på en eller anden form for åbning af dette, således at besøgende får mulighed for at komme op i fyret og opleve den særegne stemning, der er i et fyret, derudover er der en storslået udsigt herfra. Der er nogle sikkerhedsmæssige forhold, der skal være afklaret inden en evt. åbning af fyret kan komme på tale.

Der vil også blive opsat borde og bænke flere steder. Alt i alt er der forhåbning om, at man i løbet af et eller 2 år vil være meget langt fremme med de forskellige tiltag både i bygningerne og på arealet rundt om fyret.

Efter besigtigelse af området og bygningerne fortsatte mødet i Fyrmester boligen.

Arne Jørgensen bød velkommen til mødet med en særlig velkomst til Jon Feilberg, som er DN's nye repræsentant, efter Lasse Braae, i Brugerrådet.

Forinden mødet er der udsendt forslag til dagsorden. Denne blev godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 1. Godkendelse af referat fra sidste møde og opfølgninger.

Ingen bemærkninger til referatet fra mødet d. 3/12 2008

Opfølgning.

Naturkanon på Røsnæs. Miljøminister Troels Lund Poulsen deltog i et arrangement her på Røsnæs. Der var blandt deltagerne på turen enighed om at foreslå Røsnæs som et muligt emne til naturkanonen. Det er nu op til det nedsatte dommerpanel at føre om Røsnæs skal medtages. Resultatet af hvilke dyr, blomster, steder m.v. der skal være en del af den danske naturkanon forventes afgjort sidst på året. Nærmere omkring udpegningen kan findes på www.skovognatur.dk/Nyheder/oktober_2009/naturkanon.htm

Hesteadgang til stranden. Der har siden sidste møde været afholdt møde med rytterfolket i Odsherred, hvor rytterne fik mulighed for at komme med deres ønsker til hvor de kunne ønske sig mulighed for at komme til vandet med deres heste. Der arbejdes på at give rytterne mulighed for at komme til vandet ud over de steder hvor der som ved Høve skov allerede er givet mulighed.

Skovens dag 2009.

Skovens dag blev i år afholdt her på Røsnæs. Årets tema var helt naturligt klima i bred forstand. Der deltog ca. 350 i Skovens dag i år. Hvornår Skovens dag holdes næste år er endnu ikke meldt ud. Omfanget af næste års Skovens dag, samt hvor det skal være er endnu ikke planlagt.

Offentlig brugerrådstur. Der har desværre ikke, af ressourcemæssige årsager, været afholdt nogen brugerrådstur i år. Vi håber, at det vil blive muligt i 2010 at holde en brugerrådstur. Hvor og hvad turen skal indeholde drøftes på de kommende brugerrådsmøder

Sti ind i Grønnehave skov. Sagen er nu færdigbehandlet. De ulovlige indgange ind i skoven er nu retableret, og tilbage står nu kun at etablere en legal indgang i skoven. Placeringen af indgangen vil ske i nært samarbejde med beboerne.

P-plads ved Kabelhuset i Rørvig Sandflugtsplantage. Der blev på sidste møde opfordret til at enheden udbedrede den store p-plads, som er fuld af så store huller, at det nærmest har karakter af en sø når det har været regnvejr. Der er nu lagt grus på p-pladsen, således at den er klar til sommerens badegæster.

Motionsstier. Der er søgt om midler fra en særlig pulje til at understøtte motionsaktiviteter i skoven. Planen er, hvis der bevilges penge, at etablere en "jorden er giftig sti" til børn. Det er en meget populær aktivitet for børnene, når de er i skoven. Det gælder både de mange børn, der kommer med børnehaver og dagplejere, men også de mange børn (og voksne) som bare er en tur i skoven.

Ad dagsordenens pkt. 2. Enhedens økonomiske situation.

Enhedens økonomi er ikke for god. Der har indtil nu i år ikke været den store efterspørgsel på træ, og priserne har tilmed været faldende. Dette rammer naturligvis ikke alene enheden her men hele Skov- og Naturstyrelsen. Hvis ikke træmarkedet retter sig hen over sommeren, vil det betyde, at vi ikke har økonomi til at iværksætte nye tiltag, men alene må koncentrere os om, at holde det ved lige som vi allerede har i dag. Der er ikke noget, der tyder på, at vi skal ud i afskedigelser eller hjemsendelser af

medarbejdere. Den dårlige økonomi vil også betyde, at vi må prioritere, f.eks. hvilke publikumsområder vi holder ved lige. De områder vi vil prioriteres højest, at de holdes ved lige gennem hele sommeren, vil være de områder, der er mest besøgt af publikum f.eks. Røsnæs, Hovvig og Boserup skov. Man vil derfor kunne komme ud for, at der vil være stier, som vi normalt slår 2 - 3 gange om året, måske kun vil blive slået en gang midt på sommeren.

Ad dagsordenens pkt. 3. Status indsatsområde Isefjorden (Miljømilliarden)

Siden sidste møde er projektet med våde enge ved Løvenborg nu stort set færdigt, der er sat kreaturhegn op, samt lavet oversvømmelse af et større område. Det samlede projektområde omfatter ca.130 ha. Når projektet er færdigt vil der være en lavvandet sø på ca.40 ha., ca. 20 ha. våde enge rundt om søen, samt ca. 70 ha. andre græsarealer m.v. Udover at tilbageholde ganske meget kvælstof, vil søen også blive et spændende fugleområde, med gode muligheder for at offentligheden for at opleve området. Det er planen, at der skal etableres et fugletårn, således at alle får mulighed for at opleve det store fugleliv, der allerede nu er i søen. Hvornår det kan etableres, og hvordan man skal komme ned hertil, er endnu ikke afklaret, idet naboerne har anket den planlagte stiføring ned til tårnet til Fredningsnævnet. Først når der ligger en afgørelsen fra Fredningsnævnet, kan der siges noget om, hvor og hvornår et evt. tårn vil blive opsat.

Udover ovennævnte projekt er 2 andre projekter blevet udvalgt.

- 1) Tempelkrogen, området mellem motorvejen og den gamle Holbæk - Roskilde landevej.
- 2) TuseMårsø enge ved Holbæk.

Der har været afholdt offentlige møder for begge områder. Der har ligeledes været afholdt en lodsejerundersøgelse ved Jordfordelingskontoret i Tønder, samt en teknisk forundersøgelse ved Orbicon og Rambøll. Det er bl.a. på baggrund af disse lodsejerundersøgelser besluttet at iværksætte en jordfordeling i området. Den forventes at starte i løbet af august i år, og forventes at være afsluttet om ca. et år. Selve arbejdet med jordfordelingen foretages af Jordfordelingskontoret i Tønder.

Der er erhvervet et par ejendomme i de 2 tilbageværende projektområder, jorderne er alene erhvervet som puljejord m.h.p jordfordelingen i området. Hvis projekterne gennemføres, er det ikke meningen at staten skal eje jord i området, bortset fra nogle mindre parceller til brug for publikumsfaciliteter, som f.eks. p-plads og fugletårne.

Det er som nævnt endnu uvist, om der sættes midler af til at gennemføre begge projekterne, idet det endnu ikke er afklaret, om der kommer en ny vandmiljømilliard, eller om der afsættes midler i "grøn vækst" til projekterne, hvornår det afklares er endnu uvist, men det sker formentligt i løbet af i år.

Ad dagsordenens pkt. 4. Status Røsnæs Fyr, Life-overdrev Røsnæs, Nygård Sø og Boserup Naturskole

Status Røsnæs fyr. jvf. indledningen.

Life-overdrev Røsnæs. Life projektet er nu næsten færdigt, de tidligere landbrugsarealer er heget, der er lavet flere nye folde, drikkevand m.v. til kreaturerne. Hele Røsnæs vil således bortset fra nogle få skovarealer og vådområde blive afgræsset, og med tiden vil her blive et stort græsset overdrevlandskab. Der er indgået aftale med en lokal landmand om afgræsningen. Udover etablering af nye folde var der i projektet også afsat midler til rydning af en del af krattet på sydsiden af Røsnæs. Yderligere information om Life-projektet kan findes på:

www.skovognatur.dk/Naturprojekter/Projekter/Djursland/Overdrev/

Nygård sø, ved Højby i Odsherred, projektet er nu i fuld gang, der er ryddet en del gamle hegn i området, samt en del buske og træer. Orbicon arbejder med en detaljeret projektbeskrivelse i.f.t dræn, dæmninger, afløb m.v. Denne detailprojektering forventes at være færdig sidst på året i år. Herefter er det planen at gå i gang med de nødvendige jordarbejder i området. Vedr. den planlagte bro fra "fastlandet" ud til selve borgruinen forestår der stadig nogle drøftelser med bl.a. Kulturarvstyrelsen, om hvordan broen skal se ud, og hvilke materialer den skal udføres af.

Naturskole Boserup Skov

Der arbejdes fortsat med at lave en naturskole i Boserup skov. Roskilde kommune har dog ikke økonomi til at indgå i samarbejde om opstart i år. Enheden har derfor etableret et madpakkehus i sidebygningen. Det er tanken, at dette rum på sigt skal være en del af naturskolen, indtil videre bruges det som udgangspunkt i f.m. enhedens naturformidling i området.

Ad dagsordenens pkt. 5. Status Grønne Partnerskaber.

I forbindelse med Vand-Miljømilliarden blev der afsat midler til grønne partnerskabsprojekter, status på disse projekter er følgende:

- Hop sjov i skov, fokus på børn og motion. Der er bevilget et tilskud på 150.000 kr.
- Sti rundt om Sorø Sø. Der er tale om vedligeholdelse og forbedring. Her der bevilget 200.000 kr.
- Cykelrute Hav til Fjord i Odsherred. Projektbeskrivelse er sendt, der søges om 250.000 kr.
- Sorø Kodriverlaug her søges om 150.000 kr.

Der er stort set ikke flere midler tilbage til grønne partnerskaber, og det er endnu uvist, om der vil blive bevilget flere midler fremover.

Ad dagsordenens pkt. 6. Naturnær skovdrift, skovudviklingstyper.

Alle statens skove skal i år gennemgås for at vurdere, hvad der vil være den naturlige træart i en given skov i fremtiden. Det afgørende her er bl.a. jordbund og vandforholdene på arealet. Tidshorisonten for hvordan de forskellige skove vil komme til at se ud er meget, meget lang, slutresultat kan måske først ses om 200 år, selvom man allerede nu de steder hvor det er muligt arbejder hen mod det endelige mål. Arbejdet med gennemgangen og beskrivelsen af de forskellige skove skal i følge planen være færdig med udgangen af i år. Det er et meget stort og tidskrævende arbejde, så en mindre forsinkelse vil nok ikke være urealistisk.

Ad dagsordenens pkt. 7. Fælde-bunkelægger.

Der er i øjeblikket en rimelig god afsætning på flis som brændsel i varmeværker. Derfor vil man i de kommende år, når man færdes i skovene, opleve lange rækker af træer som "blot" ligger på jorden i lange bunker inde i bevoksningerne. Træerne i disse bunker fældes enten manuelt med motorsav eller med en maskine en såkaldt fælde/bunkelægger. Maskinen fælder og lægger træerne i disse bunker i en arbejdsgang. Når træet har ligget nogen tid og tørret, vil der komme en maskine, der fliser det hele, og det vil efterfølgende blive læsset i container og transporteret til varmeværket.

Vi er i den heldige situation, at træerne i mange af vores skovrejsningsområder både i Klosterskov og Vollerup skov ved Kalundborg, Hyrdehøj skov ved Roskilde og Nakke skov ved Nykøbing Sj. nu har

nået en størrelse, så de har behov for den 1. udtynding. Normalt er der ikke den store økonomi i f.m. denne 1. udtynding, men da træet er velegnet til flis, vil denne første gennemhugning kunne udføres med et lille overskud, så derfor har vi planlagt, at de fleste af skovene vil blive tyndet på denne måde i de kommende år. Allerede nu er der tyndet i Hyrdehøj skov ved Roskilde og i løbet af efteråret kommer turen til Klosterskov ved Kalundborg.

Ad dagsordenens pkt. 8. PUB-faciliteter, hvor meget hærværk inden de fjernes.

Vi oplever ind i mellem at flere af vores publikumsfaciliteter som f.eks. borde og bænke, grillpladser og lignende gentagne gange udsættes for hærværk. Udover det er dyrt at holde ved lige, ser det meget kedeligt ud, når man kommer til f.eks. en grillplads, hvis ikke den er i orden. Vi overvejer derfor, dels at nedlægge de steder som oftest udsættes for hærværk og dels at lave tingene noget mere solide og robuste, det vil måske så ikke opleves så indbydende, men kan måske afholde nogen fra at udøve hærværk på tingene.

Dette hærværk foregår oftest i nærheden af p-pladser og større byer.

Enighed i brugerrådet om, at det er meget ærgerligt og frustrerende, at tingene ikke kan få lov at stå i fred, og det inspirerer ikke til at lave nye og spændende publikumsfaciliteter, samt at det er helt i orden, at fjerne de ting der oftest udsættes for hærværk. Evt. erstatte dem med noget mere robust og simpelt.

Ad dagsordenens pkt. 9. Tid og sted for næste års sommermøde. December mødet er tidligere aftalt til tirsdag d. 8/12-2009, kl. 15.00.

Da der p.gr.a. kommunevalget kan forventes nogen udskiftning blandt medlemmerne i brugerråds aftales, at datoen for sommermødet 2010 aftales på decembermødet, hvor de evt. nye kommunale repræsentanter vil kunne være til stede.

Ad dagsordenens pkt. 10. Evt.

Arne Jørgensen. Vi har fået henvendelse fra nogle brugere vedr. kørsel med hestevogne i skovene, bl.a. i Kloster skov nord. Henvendelsen drejer sig om, at det går ud over primært stierne i skoven, desuden at man på de små stier efterhånden ikke har mulighed for at vige til side, hvis der kommer en hestevogn kørende. Der var i brugerråds enighed om, at der også bør være plads til denne slags aktiviteter, derfor blev enheden opfordret til i hvert enkelt tilfælde at vurdere, om kørslen er til gene for det øvrige publikum, der færdes i skovene. Man kan evt. hvis nødvendigt, i visse af skovene, anwise en rute, hvor der må køres med hestevogn.

Jon Feiberg havde fra DN Kalundborg modtaget en række spørgsmål/kommentarer til brugerrådsmødet.

Kort refereret gik spørgsmålene ud på følgende:

- Der mangler opgørelse over naturskov
- Græsningen på overdrevene bør ske som samgræsning og ikke alene med køer
- Der bør være stenter ind i tyrefoldene
- Der burde være stillet flere borde op omkring fyret.
- Røsnæs fyr bør åbnes allerede nu, det er sket andre steder
- De tomme huse ved fyret, burde kunne bruges af lokale kunstnere til udstilling indtil der er etableret en egentlig udstilling.

Arne Jørgensen svarede til spørgsmålene, at kommentarerne vedr. græsning, tyrefolde m.v. havde været drøftet både på en offentlig ekskursion og i den arbejdsgruppe, der er nedsat i LIFE-projektet. Information om baggrunden og tidshorizonten vedr. udlægning af urørt skov og drift af skoven indtil de udpegede områder udlægges kan findes på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside. Vedr. bænke og borde i fyrområdet er disse ikke sat op endnu, jf. kommentarerne i indledning af referatet. Vedr. åbning af fyret kommer det ikke på tale, uagtet hvad man har gjort andre steder, at åbne det, førend der ligger en officiel godkendelse fra bl.a. brandmyndighederne i Kalundborg kommune. Vi kan ikke tillade os at åbne det, og dermed stå med ansvaret, hvis der sker en ulykke, førend der er sikkerhed for, at der ikke er noget sikkerhedsmæssig- og lovmæssigt i vejen for at åbne det. Når den officielle godkendelse foreligger, vil der blive taget stilling til, i hvilket omfang der kan åbnes. Vedr. de tomme huse indgår de i planerne for udstillingen, og da det endnu er uvist, hvornår vi kan gå i gang, vil det ikke være hensigtsmæssigt, at åbne op for andre udstillinger end den der allerede er givet lov til.